

พุทธบริษัท

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๘

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฟังธรรมนะ ฟังธรรม เครื่องล่อใจ ถ้าเราไม่ได้ฟังธรรม การฟังธรรมนี้เป็นเรื่องที่แสนยาก ในพระไตรปิฎกบอก การฟังธรรมนี้เป็นเรื่องแสนยากเพราะเจ้าชายสิทธัตถะออกประพฤติปฏิบัติ ๖ ปีไป แสวงหา แสวงหาเพื่อจะฟังธรรม เพื่อจะเป็นผู้ที่ชี้ทาง แต่ธรรมะยังไม่เกิดเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ได้ตรัสรู้ธรรม

เจ้าชายสิทธัตถะนะ ท่านเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่อเมื่อท่านปฏิบัติธรรม จนอาสวกษัตริย์ออกชำระกิเลสออก ตัวเจ้าชายสิทธัตถะนั้นเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ขณะที่เจ้าชายสิทธัตถะออกแสวงหาอยู่นี้ แสวงหา ไปหาครูหาอาจารย์ต่างๆ เพื่อจะฟังธรรมไป เพื่อจะฟังธรรม เพื่อจะฟังคำชี้แจง ชี้เข้ามาในหัวใจว่า การเกิดและการตาย

ขณะที่เป็นเจ้าชายสิทธัตถะมีความสุขในราชวังมาก สุขนะ ทางโลกเขาปรนเปรอกันขนาดไหน มินางพอนรำ ขนาดที่ว่าจะเสวยอาหารก็มีทุกอย่างพร้อมหมด อยู่ในราชวัง ๓ ฤดูนะ แต่ขณะที่เข้าไปเที่ยวในสวน ไปเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บคนตาย มันสะกิดใจมาก สะกิดใจจนออกคันค่ว่านะ หาสิ่งที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย สิ่งที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เกิดจากที่ไหนล่ะ? เพราะสิ่งที่เจ้าชายสิทธัตถะออกแสวงหา เจ้าชายสิทธัตถะก็ยังไม่เข้าใจว่าสิ่งที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายอยู่ที่ไหน

ไปค้นคว้ากับเจ้าลัทธิต่างๆ นี่ฟังธรรม ไปหาครูหาอาจารย์ หาสิ่งที่ศึกษาเล่าเรียนจากการประพฤติปฏิบัติ ในสมัยพุทธกาลนั้นการประพฤติปฏิบัติ เพราะทุกคนก็แสวงหา เพราะมันเป็นสิ่งที่สมควร สมควรมากเพราะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาตรัสรู้นี้ ฟันเพ ฟันถั่น

จะต้องเป็นสมบุรณ์แก่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ที่มีบุญจะมากเกิดใจแล้วผู้ที่แสวงหาอยู่ก็มี เช่น กภาพเทวิลต่างๆ อาพารดาบส เขาก็แสวงหาของเขา เจ้าชายสิทธัตถะก็ต้องไปเรียนกับเขา ไปเรียนกับเขาเพราะเรื่องของความเข้าใจว่าจะต้องมีครูมีอาจารย์ผู้ชี้แนะไปฟังธรรม แต่ธรรมอันนั้นเป็นธรรมของโลกนี้ ธรรมโลกียะ ทั้งๆ ที่ศาสดา ผู้ที่อาจารย์นั้นก็ปฎิญาณตนว่าเป็นศาสดา

นะ

คำว่า “อรหันต์” อรหันต์คือความสิ้นทุกข์ทั้งนี้เขาแสวงหาอยู่ แต่เจ้าชายสิทธัตถะยังอยู่ในราชวัง ยังมีความสุขอยู่ในกามคุณ ๕ สิ่งทีกามคุณ ๕ เพราะเกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เป็นพระโพธิสัตว์ สิ่งทีพระโพธิสัตว์ มีการครองเรือน มีการจะได้ครองราชย์สมบัติ สิ่งนี้มีความสุขอยู่

แต่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ คั่นกว่าที่ว่าเป็นอรหันต์ อรหันต์กันอยู่ในป่า เขาก็คั่นกว่าอยู่ของเขา สิ่งทีคั่นกว่าของเขา เขาว่าของเขาเป็นของเขา นี่เจ้าชายสิทธัตถะไปฟังธรรมกับเขาไปศึกษา กับเขา แต่ฟังธรรมอันนั้นเป็นโลกียธรรม ทั้งๆ ที่เขาปฎิญาณว่าเป็นพระอรหันต์นะ เขาปฎิญาณว่าเขาสิ้นกิเลส เขาจะสั่งสอนได้ แต่เขาก็สั่งสอนในประสาทความเห็นความรู้ของเขาไป

นี่การฟังธรรมนี้แสนยาก แสนยากเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาตรัสรู้แต่ละองค์นี้เป็นเรื่องที่แสนยาก เพราะคนที่สร้างบุญญาริการมาเป็นพระโพธิสัตว์นี่เป็นสิ่งที่สร้างสมมาโดย ๔ อสงไขย แสนมหากัป ๑๒ อสงไขย ๖ อสงไขย ความสร้างสิ่งนี้มา เพราะสิ่งนี้สร้างมา ถึงมีบุญญาริการไป ถึงจะตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป สิ่งนี้เกิดดับๆ นะ วันคืนล่วงไปๆ เกิดดับๆ วันคืนล่วงไป ๒๔ ชั่วโมงล่วงไป

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมแต่่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ละองค์ที่มาตรัสรู้ไว้ ๘๐,๐๐๐ ปี ๖๐,๐๐๐ ปี สิ่งนี้ก็เกิดดับไป เรื่องของโลกเป็นเรื่องอนิจจังทั้งหมด การจะฟังธรรมก็เป็นกาลเป็นเวลา เป็นกาลเป็นเวลาต่อเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว เราถึงจะได้ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นธรรมทีว่าจะรื้อสัตว์ชนสัตว์ไป

แต่ถ้าเราไปฟังเรื่องของโลกเขา เขาว่าเป็นธรรม เป็นวิชาการของเขา เขาว่าสิ่งนั้นเป็นธรรม แต่เพราะเขามีกิเลสเต็มหัวใจ เขาถึงแสดงธรรมมา เจ้าชายสิทธัตถะไปฟังมากับเขาแล้วก็ไม่ปฏิเสธสิ่งนั้น นี่โอกาสทีจะฟังธรรมยังไม่เกิด ถ้าเมื่อเจ้าชายสิทธัตถะไม่ได้ตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขณะที่ตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา วิธีการแสวงหาการคั่นกว่าหาธรรมนี้ ๖ ปี นี่ ทำนุกบั่นอยู่อย่างมหาศาล

เหมือนกับคนเขาทำอะไรทำนา สิ่งที่เขาทำอะไรทำนาเพราะอะไร เพราะสิ่งนี้มันเป็นการดำรงชีวิต คนเราเกิดมาต้องมีอาหาร สิ่งที่เป็นอาหารขึ้นมา สิ่งที่ดินอมอาหาร เราจะหาอาหารของเราขึ้นมาได้อย่างไร เราต้องเอาสิ่งนี้มา เป็นการส่งมาตั้งแต่อดีต เป็นการกระทำกัน เป็นการค้นคว้ามา เป็นการสะสมมาของสังคม สังคมนั้นถึงว่าก้าวพัฒนามาเรื่อยๆ จนในปัจจุบันนี้ เมล็ดพันธุ์ข้าวเขาก็ต้องพัฒนาของเขา เพื่อให้พันธุ์พืชมันเจริญงอกงาม ให้พันธุ์ข้าวได้สมกับประชากรที่จะต้องกินข้าวนั้น

นี่ก็เหมือนกัน เจ้าชายสิทธัตถะค้นคว้า สิ่งที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย อยู่ที่ไหน ทำจิตสงบขนาดไหน เข้าฌานสมาบัติ แบบที่อาฬารดาบสสอนอยู่ ก็ยังค้นคว้าหาไม่เจอ สิ่งที่เขาไม่เจอ ธรรมไม่เกิด ธรรมไม่เกิดมันจะชำระความไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายได้จากไหน สิ่งที่ยังค้นคว้าไม่เจอ นี่คือการกระทำใจ

สิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้าและกระทำอยู่ ไปศึกษา ไปฟังธรรม สิ่งนั้นก็ เป็นธรรมโดยโลกียะ สิ่งที่ไม่สามารถชำระออกไปคือเมล็ดพันธุ์พืชนั้น ให้หัวใจนั้นกิน มันไม่สมกันกับการแก้ไขเชื้อโรคนั้นได้ ไม่สามารถชำระสิ่งที่ เป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ เพราะมีบุญญาธิการนะ

ถ้าไม่มีบุญญาธิการ ทำไมอาฬารดาบส ทำไมครูบาอาจารย์สมัยนั้น ทำไมเขามีลูกศิษย์ลูกหา มหาศาลละ ทำไมคนเขาเชื่อฟังกัน เขาฟังธรรมกัน เขาเป็นลูกศิษย์ลูกหา ในลัทธิศาสนาต่างๆ ก่อนที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเป็นเจ้าชาย จะออกประพฤติปฏิบัติ สิ่งนั้นมีอยู่แล้ว ในลัทธิต่างๆ เขาก็มีของเขาอยู่ แล้วคนก็ศึกษา คนก็ฟังกัน คนก็เชื่อกัน กระทำกันอยู่ แต่เจ้าชายสิทธัตถะไม่เชื่อ ไม่เชื่อเพราะมีบุญญาธิการ บุญญาธิการในหัวใจที่สร้างมา สิ่งที่จะสมมติว่า ๔ อสงไขย แสนมหากัปนี้ มันจะเป็นสิ่งที่พร้อมที่จะชำระแรกออกมาจากกิเลส

ถึงว่า สิ่งที่ทำสงบขนาดไหน สิ่งที่เขาใช้ปัญญา เขาค้นคว้ากัน เป็นอรรถกถาญาณโยค สิ่งที่เขากระทำกัน นั่นก็เป็นอรรถกถาญาณโยค สิ่งนี้มันไม่เข้ามัจฉิมาปฏิบัติ สิ่งที่เป็นมัจฉิมา ทางสายกลางเกิดไม่ได้ เกิดไม่ได้เพราะคนมันมีความคิดของเขาอย่างนั้น คนมีความคิดตกขอบไปสู่ทางหนึ่ง ทั้งซ้ายและขวา สิ่งที่ยึดขอบไปทางขวาก็ตกไปทางอุกฤษฏ์ต่างๆ สิ่งที่ยึดขอบไปทางซ้าย เสวยแต่ความสุข กามคุณ ๕ นี่เสพเข้าไปเกิด หำร่อยชาติแล้วจะสิ้นจากกิเลส นี่ส่งเสริมกัน ก็มีลูกศิษย์ลูกหา ก็มีคนเชื่อมหาศาลเลย

แต่เจ้าชายสิทธัตถะไปศึกษา ไปค้นคว้า ต้องทดสอบใจ ทดสอบว่าทางออกจากโลกนี้มีไหม ทดสอบว่าเมล็ดพันธุ์พืช ข้าวของเขามีไหม ธรรมของเขามีไหม ในเมื่อธรรมของเขาไม่มี แล้วฟังไป ฟังอะไร สิ่งทีฟังไปก็ฟัง เห็นไหม เราต้องการอาหาร ต้องการข้าวมารับมาจรรโลงชีวิต สิ่งทีจรรโลงชีวิต แต่ในสมัยนั้น ถ้าเกิดเขาไม่มีข้าว เขาก็กินอาหารอย่างอื่นของเขาไป นี่คือการร่างกายต้องการอาหารนะ

แต่ในเมื่อหัวใจต้องการธรรม สิ่งทีธรรมไม่มี นี่ฟังธรรมจากไหน ฟังธรรมจากเขาก็ฟังแล้ว ก็เวียนตายเวียนเกิดในโลกนี้ ไม่สามารถชำระกิเลสอันนี้ได้ จนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับมาค้นคว้า นึกย้อนกลับไปทีโคนต้นหว่าไ้ สิ่งทีเราทำอานาปานสติ สิ่งนั้น สิ่งทีโคนต้นหว่าไ้ เราทำ เรากำหนดลมหายใจแล้ว จิตสงบขนาดไหน เห็นไหม หาพื้นที่ทำนาไ้

ถ้าหาพื้นที่ทำนา กำหนดลมหายใจเข้าและลมหายใจออก อานาปานสติ กำหนดจิตสงบเข้ามา หาพื้นที่ทำนา หาพื้นที่ว่าสิ่งทีไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย มันเกิดจากตรงนี้ไ้ เกิดจากจิต ปฏิสนธิ เกิดจากหัวใจทีไปเกิดต่างหาก หัวใจทีไปเกิดในโอปปาติกะ เกิดในครรภ์ เกิดในไข่ เกิดในน้ำคร่ำ สิ่งที...ถ้ามีการเกิด มันต้องมีการตายแน่นอน สิ่งทีเกิดมาแล้ว สิ่งนี้คือได้ผลของการเกิด แล้วมันก็มีอำนาจวาสนา เป็นพระโพธิสัตว์สร้างสมขึ้นมา สิ่งทีเกิดขึ้นมาแล้วถึงจะต้องค้นคว้าไ้

ถ้าค้นคว้า การค้นคว้าการกระทำอันนี้ มรรคญาณเกิด อริยสัจเกิดตรงนี้ ถ้าอริยสัจเกิดตรงนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องค้นคว้าขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จิตมันจะมีความมหัศจรรย์ขนาดไหน ขนาดทีว่านั่งอยู่โคนต้นโพธิ์นะ “คีนนี้เรานั่งโคนต้นโพธิ์ ถ้าไม่ตรัสรู้ ถ้าไม่ได้รับบรรลุธรรม จะยอมนั่งจนตาย”

นั่งจนตาย เพราะสิ่งทีไปค้นคว้ามากับเขา มันเป็นการพิสูจน์แล้วว่าสิ่งนั้นมันเป็นทางทีออกไม่ได้ไ้ ในเมื่อทางออกไม่ได้เพราะสิ่งทีเป็นลัทธิต่างๆ นั้น ครูบาอาจารย์ทีสั่งสอนอยู่นั้น ปัญญาของเขามีเท่านั้นไ้ เราก็ค้นคว้าจนจบสิ้นกระบวนการทั้งหมดแล้ว มันไม่มีทางออกอยู่แล้ว ถึงต้องคิดถึงตัวเอง คิดถึงตัวเอง คิดถึงโคนต้นหว่าไ้ แล้วตั้งสัจจะว่า คีนนี้นั่ง ถ้าไม่สำเร็จ จะไม่ลุกจากโคนต้นโพธิ์เลย

เริ่มต้นตั้งแต่อานาปานสติ ปฐมยาม จิตนี้มีความสงบ นี่พื้นที่ทำงานไ้ พื้นที่ทำงาน ถ้าเราเข้าถึงพื้นที่นั้น เราเห็นพื้นที่นั้น แต่ถ้าทำงานไม่เป็น เรามีพื้นที่ เรามีสิ่งต่างๆ เรามีที่ดิน แต่เราหาสิ่งปลูกสร้าง เราทำโครงการของเราขึ้นไม่ได้ ที่ดินนั้นก็เป็นที่ดินเฉยๆ เราจะเป็นเศรษฐีทีที่ดิน

ขนาดไหน ที่ดินเรามีมากขนาดไหน แต่เราสร้างผลงานของเราไม่ได้ เราก็เป็นคนทุกข์คนยาก คนทุกข์คนยากเพราะที่ดินมันให้ประโยชน์อะไรกับเราไม่ได้

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจิตมันสงบเข้าไป บุปเพณิวาสนาสติญาณ ขณะจิตกำหนดอานาปานสติ ขณะที่โคนต้นหว้า เป็นเด็กขนาดนั่ง เจ้าชายสิทธัตถะนั่งตอนเป็นเด็กนะ พระเจ้าสุทโธทนะ ออกไปทำเรกนาขวัญ นั่งอยู่โคนต้นหว้า ความใส่ใจของเด็ก เด็กที่มันใส่ใจว่าขณะเรากำหนดลม มีความสุขขนาดไหน นี่บุญญาธิการมี อานาจาสนามิอย่างนั้น ถึงคิดถึงโคนต้นหว้านั้น แล้วเอาโคนต้นหว้านั้นมาเริ่มต้นจากอานาปานสติ

พออานาปานสตินี้ จิตมันสงบเข้ามา ตั้งแต่ที่โคนต้นโพธิ์นั้น ออกจิตออกรับรู้ ออกรับรู้ เพราะอะไร เพราะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ได้ตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เจ้าชายสิทธัตถะกำลังทรงมานอนอยู่ เจ้าชายสิทธัตถะกำลังทรงมานกิลส กำลังพยายามเอาตนพ้นจากกิลสนั้น การปฏิบัตินั้น นิธรรมและวินัยยังไม่เกิด ข้าวที่จะเอามาเลี้ยงชีวิตนี้ยังไม่มี

ขณะที่จิตสงบเข้าไป มันยัง...คือว่าเจ้าชายสิทธัตถะยังมีกิลสอยู่ สิ่งที่มีกิลสอยู่คือกิลส ค้นหาความทะยานอยาก อวิชชาในหัวใจนั้น จนจิตสงบเข้ามา นี่มันทะลอมเข้ามาถึงจิตที่สงบนั้น จิตนี้มันออกรับรู้ไง พลังงานเกิดขึ้น เห็นที่ดินเกิดขึ้น เห็นจิตใจ จิตนี้ตั้งเป็นเอกกคตารมณ์ อานาปานสติจนจิตสงบเข้าไป พอสงบเข้าไปถึงฐานของจิต จิตมันออกรับรู้ ออกรับรู้ต่างๆ เป็นบุปเพณิวาสนาสติญาณ เห็นความเป็นไปของจิตใจ

เครื่องคอมพิวเตอร์ สิ่งที่คอมพิวเตอร์มันจะทำงานได้มันต้องมีโปรแกรมของมัน สิ่งที่เรา มีโปรแกรมของมัน เราสร้าง เราเขียนโปรแกรมของมัน สิ่งนั้นจะออกเป็นคอมพิวเตอร์นั้นจะใช้งาน นี่ก็เหมือนกัน พอเมื่อจิตมันสงบเข้าไปถึงข้อมูลเดิมของจิตใจ ข้อมูลเดิมของจิต ของพระโพธิสัตว์ ข้อมูลเดิมของจิต จิตที่สร้างสมมาเป็นพระโพธิสัตว์ เป็นพุทธวิสัย ย้อนไปอดีตชาติ ตั้งแต่พระเวสสันดร ตั้งแต่ ๑๐ ชาติ ทศชาติ ย้อนกลับไป กลับไป ย้อนกลับไปตลอด

ถ้าเราไม่มีบุญญาธิการนะ เวลาจิตมันสงบเข้าไปแล้วมันย้อนไปอดีตชาติ มันจะมีกิลส ค้นหาความทะยานอยากว่าเรารู้สิ่งต่างๆ มหัศจรรย์มหาศาลเลย ว่าจะเป็นผู้วิเศษ เราจะเป็นผู้ที่มีความคุณธรรม...มันไม่ใช่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนกลับไป ถึงที่ไม่มีต้นไม่มีปลาย ถึงดึงจิตกลับมาใจ ดึงจิตกลับมาเพราะว่าสร้างสมมาจนถึงที่สุด จะตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนนี้อยู่แล้ว ถึงย้อนกลับมาว่ากาลเวลามันพิสูจน์กันว่าบุพเพนิวาสานุสติญาณ จิตสงบนขนาดไหนก็ออกไป ย้อนกลับมาอานาปานสติให้จิตสงบ กลับมา ดึงจิตกลับมา ไม่ส่งไปอดีต

พอจิตสงบกลับเข้ามาแล้ว พอพลังงานมันเกิดขึ้น มัชฌิมยาม ออกรู้ต่างๆ จุตุปปาตญาณ จิต พลังงานของจิตมี พลังงานจิตมี มองออกไป จากอดีตมาก็ไม่ใช่ นี่การค้นคว้านะ นี่การทำนา การค้นคว้าวิชาการขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ค้นคว้ามา จิตสงบนขนาดไหน ย้อนกลับไปหากิเลสไป ย้อนกลับไปหาสิ่งที่ว่าเป็นวิชาการ เป็น อริยสัจใจในหัวใจ ส่งออกไป

จิตส่งไปอดีต นี่อรรถกถาอรรถกถาโยค ออกไปจุตุปปาตญาณ อรรถกถาอรรถกถาโยค กามสุขัลลิกานุโยค ทางสองส่วน อดีต-อนาคต อดีตก็เป็นบุพเพนิวาสานุสติญาณที่จิตมันมีพลังงานแล้วมันย้อนกลับไปเพราะกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่เกิด ยังไม่มีความรู้จริง การกระทำอยู่คือการทดสอบ คือการค้นคว้าขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง ย้อนไปอดีต... ไม่ใช่

มองไปอนาคต คือจิตตายมันเกิด เพราะมันไม่มีอริยสัจ อาสวักขยญาณยังไม่เกิด มรรคมันไม่มี มรรคไม่มี พอจิตมีพลังงานของจิต จิตมันสร้างสมขึ้นมา อานาปานสติกำหนดจนจิตมีพลังงาน มัชฌิมยาม ออกส่งไปอนาคต ย้อนไปอดีต เพราะในปัจจุบันยังไม่เกิด มัชฌิมไม่มี ไม่มีก็ย้อนไปอดีตก่อน อดีตก็ไม่ใช่ สวถึงที่สุด ไม่มีต้นไม่มีปลาย ถ้าสาวไปอีกขนาดไหนก็สาวไปได้ ถึงย้อนกลับมา ดูการจิตเกิดไปอนาคต

จิตทุกดวงจิตมีพลังงาน ทุกดวงจิตมีอริยสัจ ทุกดวงจิตมีการสะสม ถ้าการสะสมของจิตมันมีอยู่ พลังงานตัวนี้มีอยู่ มันต้องพาเกิดแน่นอน เกิดในสถานะไหน ถ้าคนทำกุศลอยู่ เกิดในสถานะของสัตว์เดรัจฉาน เกิดในสถานะต่างๆ ถ้าจิตมีบุญกุศล จะเกิดในสถานะของเทวดา ของอินทร์ ของพรหม มันก็จะพาเกิดสภาวะ นี่จุตุปปาตญาณ เห็นการเกิด เห็นอดีต เห็นอนาคต สิ่งนี้มันเป็นสิ่งที่เครื่องหล่อ

ถ้ามีสิ่งเครื่องหล่อ รู้ไปหมดอย่างนี้มันก็แก้ไม่ได้ เพราะการรู้ที่รู้จากการของจิต คือรู้จากข้อมูล ไม่รู้จักเชื่อใจ ข้อมูลเกิดจากใจ ข้อมูลนี้เกิดจากใจ เกิดจากการสะสมมาที่ใจ ถ้าเป็น

บุพเพนิวาสานุสติญาณก็ย้อนไป สิ่งที่มีมันเคยเสวยมา เคยเป็นสถานะ เคยเกิดเป็นสถานะแล้วฝังลงที่ใจ เพราะความรู้แต่ละชาติมันฝังลงที่ใจ

จุตูปปาตญาณย้อนไป เพราะพลังงาน สิ่งที่มีการกระทำ กรรมดีกรรมชั่ว สิ่งที่มีการกระทำมันมีพลังงาน เพราะสิ่งการกระทำนี้มีเหตุ มีเจตนา มีเหตุ มีปัจจัย มีเหตุ มีปัจจัยก็ต้องขับเคลื่อนจิตนี้ให้เกิดตามสภาวะของจิตพลังงานอันนี้ไป คืออนาคตใจ อนาคตคือจิตนี้มันเสวยภพชาติของมันไป

ถึงย้อนกลับมาอาสวักขญาณ ย้อนกลับมาเป็นปัจจุบัน สิ่งที่เป็นอดีตอนาคตนี้เป็นอาการของใจ อาการของใจ ใจไปรับรู้สิ่งต่างๆ นี่มันเป็นไป มันส่งออกไปทั้งหมด ถึงย้อนกลับมา พอย้อนกลับมา ย้อนกลับมาตัวจิต ย้อนกลับมาในปัจจุบัน พอจิตปัจจุบัน ถึงกาลสุดท้าย ถึงยามสุดท้าย พอจิตล่วงเข้าถึงฐานของมัน จากทำลายฐาน จากถึงตัวจิตแล้วทำลายฐานข้อมูลของตัวเองทั้งหมด

ถ้าพลังงานตัวนี้มันส่งออกไป พลังงานจากการสะสม คือการสะสมมาเป็นพระโพธิสัตว์นี้จะย้อนกลับอดีตมหาศาล พลังงานของบุญกุศลอันนี้ที่สะสมมา ถ้าไปจุตูปปาตญาณ มันยังขับเคลื่อนไป อดีตอนาคตยังขับเคลื่อนตัวนี้ไป ถึงว่าเป็นปัจจุบันธรรม ปัจจุบันที่จิตนี้ย้อนกลับมาทำลายกิเลสตัวนี้ ทำลายกิเลสตัวนี้ด้วยอาสวักขญาณ สิ่งที่อาสวักขญาณ นี้ธรรมเกิดตรงนี้ใจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม มาพญามารทั้งหมด เรือนยอดของนางคันหานางอรดี ถึงตัววิชา เรือนยอด เรือน ๓ หลัง เรือนยอดนั้นได้ทำลาย หักเรือนยอดนั้นลง พอหักเรือนยอดนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุข ความเสวยวิมุตติสุขคือการกระทำขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจากใจดวงนั้นใจ

จากใจดวงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใจที่เกิด แก่ เจ็บ ตาย ใจดวงนี้จะพาเกิด พาแก่ พาเจ็บ พาตาย มาตลอด สิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นตั้งแต่ยมทูตในสวนว่าเกิด แก่ เจ็บ ตาย “เราก็มีการเกิด การแก่ การเจ็บ การตายเหมือนกันหรือ”

ถ้าเรามีการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย มันเป็นเรื่องที่น่ากลัวมาก เพราะเราจะต้องมาเกิดใหม่เป็นเด็กแบบเบาะที่มานอนอยู่ที่นี่ แล้วเราต้องซrakร่ำร่ำ ร่างกายต้องซrakร่ำร่ำไป ต้องเจ็บ ต้องแก่ แล้วก็ต้องตาย แล้วก็ต้องมาเกิดอีก เห็นไหม นี่สิ่งนี้สะท้อนใจ

แต่ขณะที่อาสวัภยญาณทำลายกิเลส เสวยวิมุตติสุขนี้ ตัวนี้ต่างหาก ตัวจิตปฏิสนธิตัวนี้พาเกิด พาแก่ พาเจ็บ พาตาย แล้วเราใช้อาสวัภยญาณทำลายตัวเกิด ตัวแก่ ตัวเจ็บ ตัวตาย จนเป็นวิมุตติสุข ทั้งๆ ที่มันก็มีอยู่

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วพาจิตดวงนี้เผยแผ่ธรรมไป เผยแผ่ธรรม ตั้งพุทธบริษัท บริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา นี่บริษัทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ วางธรรมไว้ แล้วออกไปสอนปัญจวัคคีย์ ปัญจวัคคีย์ก็ทำนาเป็น ปัญจวัคคีย์ก็พร้อมแล้ว เพราะทำความสงบของใจขึ้นมา อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ ๖ ปี ขณะที่อุปัฏฐากอยู่ คนที่ประพฤติปฏิบัติอยู่มันต้องควบคุมจิต จิตนี้สงบขึ้นมา มันมีพื้นที่ทำงาน มันมีที่นา พอมิที่นา มีที่นา แต่เป็นสาวกะ-สาวก ไม่ได้สร้างบุญญาธิการมา

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องพระพุทธเจ้าหรือพระปัจเจกพุทธเจ้าเท่านั้นถึงจะตรัสรู้ธรรม ธรรมนี้มันละเอียดลึกซึ้งมหาศาลเลย นี่ขนาดปัญจวัคคีย์นะ ปฏิบัติมากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปีเหมือนกัน พระอัญญาโกณฑัญญะ ตั้งแต่พยากรณ์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วก็ร้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกประพฤติปฏิบัตินะ รอดตั้งแต่หนุ่มจนแก่แล้วออกอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอีก ๖ ปี นี่สิ่งนี้มันมีพื้นฐาน มันมีสิ่งที่ว่าจิตสงบอยู่แล้ว

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปแสดงธรรม “พุทธบริษัท” มีวิชาการ มีสิ่งที่เป็นคุณธรรม มีอาหาร มีข้าวปลาอาหารไว้ให้กับพวกเราได้ดื่มกินใจ ถ้ามีข้าวปลาอาหารไว้ให้กับพวกเราได้ดื่มกิน ปัญจวัคคีย์หิวกระหาย แต่หิวกระหายในร่างกายนะ ถ้าเราขาดอาหารเราต้องตาย แต่ขณะที่ว่าหิวมันหิวกระหายในธรรมไป มันอยากจะพ้นจากทุกข์ แต่มันไม่มียา ไม่มีอาหารให้เข้าไปทำลายกิเลสอันนี้ ก็ต้องร้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมนะ

แต่กิเลสในหัวใจเห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามานานตนอยู่ ๖ ปี แล้วอุปัฏฐากกันมาตลอด เวลาย้อนกลับมาฉันอาหาร กิเลสในหัวใจเห็นว่าผู้ที่มักมาก ผู้ที่เคยทำทุกริกิริยาขนาดนั้นแล้วย้อนกลับมาฉันจะบรรลุธรรมได้อย่างไร นี่โลกมองเห็นอย่างนี้นะ โลกต้องอุกฤษฏ์ก็ต้องอุกฤษฏ์ไปเลย ถ้าอ่อนแอก็อ่อนแอไปเลย

มัชฌิมาปฏิปทาในศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธบริษัทนี้สำคัญมาก เพราะมันเป็นมัชฌิมาปฏิปทาในหัวใจ ไม่ใช่มัชฌิมาปฏิปทาโดยกิเลสไป ถ้าโดยกิเลส มันมีการ

คาด การหมาย การจีเกียจ การคั่นคว่ำ คนเรามันมีนิสัยต่างๆ กัน ก็มีขมิมาปฏิบัติทางของกิเลส มันก็จะเอาแต่ความสะดวก เอาแต่ความสบาย เอาแต่ความพอใจของมัน แล้วมันจะไม่สมความปรารถนาเลย

เพราะกิเลสค้นหาความทะยานอยากข่มขี้หัวใจอันนี้แล้วก็ได้ดีใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วแต่กิเลสมันดีความไป ปัญจวัคคีย์ก็เป็นแบบนั้น เห็นเจ้าชายสิทธัตถะจะมาเทศนาว่า การ เพราะระลึกถึงบุญถึงคุณที่เคยอยู่กันมา นี่กิเลสต่อต้านนะ

จนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่สุภาพบุรุษมาก “เธอเคยได้ยินไหมว่าเราเป็นพระอรหันต์ เพราะไม่เป็นก็ว่าไม่เป็น” อยู่กันมา ๖ ปี ไม่เคยพูดถึงธรรม เพราะกำลังคั่นคว่ำด้วยกัน ปัญจวัคคีย์ผู้ที่อุปัฏฐาก ทั้งกับเจ้าชายสิทธัตถะคั่นคว่ำด้วยกัน สิ่งต่างๆ พยายามรื้อค้น พยายามทำนา จะหาวิชาการมา จนปัญจวัคคีย์ทิ้งไปนะ เจ้าชายสิทธัตถะทำของเจ้าชายสิทธัตถะเอง จนบรรลुเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เสวยวิมุตติสุขมาก จะสอนอาฬารดาบส คิดถึงคุณของอาจารย์ เคยอยู่กับอาจารย์ อาจารย์เคยสั่งสอนมา ทั้งๆ ที่สอนผิดก็แล้วแต่ เพราะบุญญาธิการท่านมีขนาดนั้น ท่านมีขนาดว่าเป็นสมภาร ท่านก็สอนด้วยสมภาร ก็เคยร่มเย็นเป็นสุขกับในสมภาร แต่ก็ไม่คิด เห็นไหม จะไปสอนอาฬารดาบสก็ตายเสียแล้ว นี่ถึงคุณของปัญจวัคคีย์ที่เคยอุปัฏฐากกันมา ไปสอนปัญจวัคคีย์ก่อน

พอสอนปัญจวัคคีย์ สิ่งที้อาสวักขณญาณ อริยสังเกตุ ในเมื่อสิ่งที่เป็นธรรมเกิด พุทธบริษัทเกิด เกิดนี้เกิดจากธรรมอันนี้ไง ธรรมที่ทำให้ร่มเย็นเป็นสุขใจ ธรรมที่ทำให้ต้องไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย นี่เวลาเปิดออกมา แสดงธรรม จากใจดวงหนึ่ง จากใจดวงนี้ ใจของเจ้าชายสิทธัตถะ ใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ย้อนไปสู่ใจของปัญจวัคคีย์ ย้อนจากใจดวงหนึ่ง จากใจไปถึงอีกใจดวงหนึ่ง

พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นพระโสดาบันขึ้นมา นี่สงฆ์เกิดขึ้น พุทธบริษัทเกิดขึ้นมา แล้วเทศนาว่า การอนัตตลักขณสูตร จนสำเร็จเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด ไปหา ไปเผยแผ่ธรรม เผยแผ่ธรรมเพราะมีวิชาการ เพราะมีธรรม เพราะมีอาหารให้กับหัวใจที่มีกิเลสค้นหาความทะยานอยาก มันได้คืบกิน นี่ยะ จนถึงที่สุด สหายของยสะมาพึงธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖๐ องค์ ผู้ที่ ๖๐ องค์ เป็นผู้ที่ทำนา เป็นที่คั่นคว่ำ เป็นผู้ปลูกคั่นคว่ำธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมาในหัวใจ ๖๐ องค์ เผยแผ่ธรรมมานะ พุทธบริษัทเผยแผ่ธรรม สาวก-สาว

กะได้ดื่มกินธรรมดา เราเป็นสาวก-สาวกะ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา นี่มีความร่มเย็นเป็นสุขนะ ถ้ามีความร่มเย็นเป็นสุข จากธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่การฟังธรรมไป

ถ้าเราได้ฟังธรรม จากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จนถึงเป็นบริษัทต่างๆ ขึ้นมา บวชขึ้นมาในศาสนา เห็นไหม สาวก-สาวกะเข้ามาบวช จนเป็นปึกแผ่นมา แล้วก็ส่งต่อกันมา ส่งต่อกันมา ความเป็นไปของพุทธบริษัทนี้เป็นศาสนาพุทธนี้เป็นศาสนาที่เลอเลิศ เลอเลิศ เพราะเป็นการชำระกิเลส เลอเลิศเพราะการชำระจิตดวงนี้ไม่ให้เกิด ไม่ให้แก่ ไม่ให้เจ็บ ไม่ให้ตาย อีกต่อไปนะแล้วเข้าถึงนิพพาน คือความสุข ความสุขโดยวิมุตติสุขที่สุขที่โลกนี้ไม่มี แต่เราไหลไป เอาอะไรกันในปัจจุบันนี้

ในปัจจุบันนี้ เวลาบวชเข้ามาในศาสนา เราก็เป็นสังฆะอยู่ในพุทธบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราก็เป็นพุทธบริษัท เห็นไหม เวลาบวชในศาสนา ผู้ที่บวชนี้เป็นศาสนา เป็นพุทธบริษัททั้งหมด เป็นส่วนหนึ่งของพุทธบริษัท พอส่วนหนึ่งของพุทธบริษัท แล้วมาศึกษาธรรมไป ศึกษาธรรมในภาคปริยัติ เวลาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาธรรม ศึกษาข้อวัตร ศึกษาจากบริษัท แล้วถ้าศึกษาเข้าใจในกติกาของธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราก็ไปตั้งบริษัท ไปเป็นครู เป็นอาจารย์ สั่งสอนเขา สั่งสอน บริษัทนะ ผู้ที่ทำน่าน่าไม่ เป็น ทำน่าน่าไม่ เป็นผู้ที่ว่าพ่อค้าคนกลางไป

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้ามาจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติมาจนเป็นพระอรหันต์นะ จนประกาศตนเองต่อหน้าปัญจวัคคีย์ว่า “เธอเคยได้ยินไหมว่าเราเป็นพระอรหันต์ สิ่งที่เป็นพระอรหันต์นี่คือสิ่งนั้นเป็นความจริงทั้งหมดไป สิ่งที่ได้แสดงออกมา ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตาม ถึงเป็นความจริงทั้งหมด

ในปัจจุบันนี้เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วมีใครประพฤติปฏิบัติเป็นละ นี่ในเมื่อศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำน่าน่าไม่ เป็น ทำน่าน่าไม่ เป็นเราก็ตั้งบริษัท พอเรที่ตั้งบริษัท เราซื้อ ตั้งบริษัทเป็นพ่อค้าคนกลาง เพราะว่า... เพราะธรรมเป็นครูขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่ทำน่าน่าขึ้นมา เป็นผู้ที่มิช้าวอยู่ในบริษัท บริษัทคือความร่มเย็นเป็นสุขในพระไตรปิฎก นี่สิ่งนี้มีวัดอยู่ แล้วเราไปศึกษา แล้วเราไปค้นคว้า เหมือนกับพ่อค้าคนกลางนะ เวลาชานาเขาขายพืชผลของเขาโกง โกง

ตั้งแต่ตั่งชั่ง โก่งตั่งแต่ราคา โก่งเขาทั้งหมดเลยเพราะอะไร เพราะตัวเองคิดว่าตัวเองจะได้เปรียบเขาไป

นี่ก็เหมือนกัน เวลาไปตั่งบริษัทขึ้นมา ศักยภาพเป็นเจ้าคณะ เป็นครูเป็นอาจารย์ของเขา แล้วสั่งสอนเขา สั่งสอนออกไปจากอะไร สั่งสอนเพื่ออะไร? โก่งนะ โก่ง โก่งเพราะโก่ง ไม่เป็นตามความเป็นจริงใจ เพราะตัวเองทำนาไม่เป็น ตัวเองไม่เห็นความเป็นไปของจิต ตัวเองไม่เคยเห็นสิ่งใดๆ เลย

แต่ตัวเองเอาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอาข้าวในคลังขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธบริษัท เห็นไหม แล้วก็ตั่งบริษัทขึ้นขึ้นมา แล้วเอาสิ่งนี้มาแก้ไข มาเอาเป็นความเห็นของตัวเอง เอาเป็นความเปรียบของตัวเอง ตักดวงผลประโยชน์จากในศาสนาไป

เวลาเราบวช เวลาเราบวชกับอุปัชฌาย์อาจารย์ เพราะการบวชกับอุปัชฌาย์ นี่พุทธบริษัท เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้ธรรมวินัย เห็นไหม อุปัชฌาย์ทุกองค์ เวลาพระบวชใหม่ต้องสอนกรรมฐาน ๕ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ให้มันทำนา ให้มันคันคั่วของมัน ถ้ามันทำนาของมันเป็นนะ มันทำนาของมันได้นะ มันจะไม่โก่งใครเพราะอะไร เพราะเป็นสมบัติของเรา เราคันคั่วของเราเอง เราสร้างของเราขึ้นมาเอง เราเป็นเจ้าของบริษัท เรามีบุคลากรต่างๆ เราสามารถสร้างตั้งแต่การหาพื้นที่ การทำไร่ไถนา จนมีผล พืชผลออกมาอยู่ในบริษัทของเรา เราจะไปโก่งใครล่ะ

แต่ถ้าเราทำนาไม่ได้ เราตั่งบริษัทของเราขึ้นมา นี่ปริยัติ ปริยัติตั้งแต่ตั่งบริษัทของตัวเองขึ้นมา เพราะศักยภาพขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่บริษัท พุทธบริษัทมีอยู่แล้ว ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีอยู่แล้ว เผยแผ่มาจนเป็นชาวพุทธ จนเป็นศาสนาประจำชาติ สิ่งทีศาสนาประจำชาติ ภิกขุ ภิกขุณี อุบาสก อุบาสิกา ถึงว่าเป็นความร่มเย็นเป็นสุข ร่มเย็นเป็นสุขถ้าเป็นธรรม

ถ้าเราตั่งบริษัทของเราขึ้นมา ผู้ที่เป็นพ่อค้าคนกลาง คนดีก็มี เห็นไหม ผู้ที่เรียนปริยัติแล้ว ศักยภาพขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตามหลักธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วไม่คดโก่งไป ไม่คดโก่งก็เป็นพ่อค้าคนกลางด้วยเป็นผู้ที่มีคุณธรรม ผู้ที่มีคุณธรรมไม่โก่งกับตัวเองแล้วก็ไม่โก่งกับชวานาต่างๆ เวลาเผยแผ่ธรรม สิ่งทีว่าเป็นก็ว่าเป็น สิ่งทีว่าไม่เป็นก็ว่าไม่

เป็น เพราะไม่เป็น นี่คือธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เผยแผ่ธรรมไปตามความเห็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่เอากิเลสค้นหาความทะยานอยากของเราเข้าไปบิณฑเบียน

ถ้าบิณฑเบียน เห็นไหม เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้มันน้อย สอนให้สั้นโดย ชีวิตนี้เปรียบเหมือนกับล้อเกวียน ใช้ปัจจัย ๔ ในศาสนานี้เหมือนกับหยอดล้อเกวียนเท่านั้น เพื่อต้องการให้ชีวิตนี้ดำรงต่อไป เพื่อในการชำระกิเลส

แต่ถ้าเราโง่งนะ เราจะใช้ปัจจัยในศาสนานี้บำเรอบำรุงกิเลสค้นหาความทะยานอยากในใจของเรา ในเมื่อบำเรอกิเลสค้นหาในใจของเรา เห็นไหม มันเป็นพ่อค้าคนกลางที่ทุจริต มันเป็นพ่อค้าคนกลางเพราะศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วก็บิณฑเบียน เอาแต่มีก... เอาแต่ความเห็นของตัวเอง เอาแต่ผลประโยชน์ของตัวเอง นี่มันโกงบริษัทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง มันโกงบริษัทนะ พุทธบริษัทนี้โดนกดโดนโกงโดยบริษัท ๔...บริษัท ๔ นี้เกิดในบริษัท ในพุทธบริษัท แล้วก็โกง แล้วก็ฉ้อฉลธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เป็นผลประโยชน์ของตัวเอง

แต่ถ้าผู้ที่ศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วเป็นคนดีนะ จะศึกษาธรรมแล้ววางไว้เป็นธรรมทายาท ให้ศึกษาธรรม ให้จดจารึก ให้ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เหมือนกับเราเป็นชาวพุทธไง

ถ้าเรามีลูกมีหลาน เราอยากให้ลูกหลานของเราบวชให้เป็นธรรมทายาท ให้เป็นญาติกับศาสนา ทุกคนอยากเป็นญาติกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาลูกเราออกบวช จรรโลงศาสนากี่วันก็แล้วแต่ ก็เดือนก็แล้วแต่ สิ่งนี้คือเอาลูกของเราไปสืบทอดอายุของศาสนา

ผู้ที่สืบทอดอายุของศาสนา จน ๒,๕๐๐ กว่าปีมานี้ ภิกษุไม่เคยขาดจากศาสนาพุทธ ถ้าภิกษุขาดจากศาสนาพุทธจะบวชเรียนไม่ได้ เพราะเหมือนกับมารดา เราจะเกิดจากครรภ์ของมารดา ภิกษุจะเกิดท่ามกลางสงฆ์ สงฆ์ต้อง ๕ องค์ ๑๐ องค์ขึ้นไปถึงจะเป็นสงฆ์ เหมือนกับคลอดออกมาจากครรภ์ ฉะนั้น ภิกษุที่บวชกันอยู่นี้ สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลแล้วเราเอาลูกเอาหลานมาบวชในศาสนา สืบทอดศาสนา นี่เป็นบุญกุศลกับเรา นี่คือธรรมทายาท

“ธรรมทายาท” การสะสมมา ผู้ที่ไม่คิดไม่โกงในศาสนาจะเป็นประโยชน์มาอย่างนี้

แต่ถ้าผู้คดผู้โกง ก็จะทำลาย แล้วบิดเบือนมา จนถึงกึ่งกลางพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก กึ่งกลางพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญรุ่งเรืองอีกหนหนึ่ง จนพระจอมเกล้าฯ ออกบวช ออกบวชเหมือนกัน เพราะเป็นชาวพุทธ อยากเป็นญาติกับศาสนา ออกบวชแล้วพยายามประพฤติปฏิบัติเพราะเป็นกษัตริย์ อยากประพฤติปฏิบัติโดยเอาเนื้อหาสาระไว้ แต่พอเนื้อหาสาระศึกษาไป ประพฤติปฏิบัติไป

พุทธบริษัท ทำไมวิชาการ การทำนมนไม่เหมือนกับบริษัท ไม่เหมือนกับในตำรา ในข้อกติกาของพุทธบริษัทละ นี่ศึกษาไปมันก็ยังงง มันก็ยังสงสัย จนต้องมาค้นคว้า ต้องมาเรียนบาลี แล้วต้องมาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ กระชับสิ่งนี้เข้าไป กระชับสิ่งที่เปิดช่องทางให้กับผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ

บริษัทต้องมีปฏิบัติ ในเมื่อปฏิบัติ ในการปฏิบัติสิ่งต่างๆ ที่วิชาการหลักการไม่ตรง เหมือนเจ้าชายสิทธัตถะไปเรียนกับอาฬารดาบส ไปเรียนกับลัทธิต่างๆ เจ้าชายสิทธัตถะศึกษามาแล้ว เจ้าชายสิทธัตถะนี้เป็นผู้ที่มีบุญญาธิการ ถึงไม่ยอมเชื่อ ไม่ยอมฟังสิ่งที่ว่าเขาพาออกนอกกลุ่มนอกทาง จนประพฤติปฏิบัติของเจ้าชายสิทธัตถะเอง จนสำเร็จเป็นพระอรหันต์ จนประกาศตนว่าเป็นศาสดา

พระจอมเกล้าฯ ก็เหมือนกัน ออกประพฤติปฏิบัติ ออกธุดงค์วัตรเหมือนกัน แต่ในเมื่อบุญญาธิการขนาดนั้น ประพฤติปฏิบัติถึงไม่ถึงที่สุดก็พยายามเทียบเคียงเข้าไปกับธรรมวินัย ในเมื่อธรรมวินัยนี้เปิดช่อง เปิดช่องนะ

ดูในการประพฤติ ในการทำนาเราสิ ถ้าเราทำนาของเรานะ เรามีเมล็ดพันธุ์พืช เราหว่านพืชลงไป แล้วมันมีอากาศ มีน้ำ มีสิ่งใดสมควรแล้วเมล็ดพันธุ์ต้องเกิดขึ้นมา แต่นี่ก็พยายามจะทำนา พยายามแบบเจ้าชายสิทธัตถะที่พยายามศึกษาค้นคว้า ค้นคว้าขนาดไหน ถึงพยายามเทียบเคียงกับวิชาการ ว่าสิ่งนี้ทำแล้วเป็นประโยชน์อย่างไร ธุดงค์ขนาดไหน นี่เทียบเคียงกลับมา

ถึงที่สุดแล้ว มีการส่งเสริมกัน จนมีผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตาม ประพฤติปฏิบัติตามเพื่อการทำนา จะตั้งบริษัทของเราขึ้นมาให้ได้ ถ้าตั้งบริษัทของเราขึ้นมาให้ได้ บริษัทของเราอยู่ในพุทธบริษัท แต่ต้องเป็นผู้ที่ค้นคว้าแล้วทำนาให้ได้ ถ้าทำนาไม่ได้ มันก็ไปเอาข้าว เอาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา แล้วก็คดโกง ถ้าเป็นทุจจริต

ถ้าเป็นสัมมา เป็นความถูกต้อง เป็นสุภาพบุรุษ พระจอมเกล้าฯ ถึงพยายามค้นคว้า แต่ถึงที่สุด ด้วยอำนาจวาสนา ผู้ที่เป็นแนวทางออกตรงควัดไว้ ออกเที่ยววิเวก ออกหาใจ ออกหาพื้นที่ทำนา ออกค้นคว้าในสิ่งที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แต่ด้วยอำนาจวาสนา ท่านก็ต้องสึกของท่านไป ไปครองราชย์เป็นพระจอมเกล้าฯ แต่เวลาศาสนาก็มีบริษัทเกิดขึ้นมา บริษัทเกิดขึ้นมา พยายามค้นคว้า พยายามทำของเราขึ้นมา เพื่อจะให้กติกามาไม่ไปคดไม่ไปโกงพุทธบริษัท พยายามจะส่งเสริม

เวลามันแห้งแล้งนะ บริษัทของเราเวลามันขาดทุน เวลาสิ่งที่มีแต่หนี้ มีแต่สิ่งต่างๆ เรา จะเร่ร่อน เราจะมีชีวิตกังวล แต่ถ้าบริษัทของเรามีกำไร มีสิ่งที่เป็นต้นทุนของเราขึ้นมา เราจะมีความสุขมาก

หลวงปู่มั่นออกบวชไป หลวงปู่เสาร์ออกบวชแล้วค้นคว้าอยู่ เห็นไหม บริษัท ค้นคว้าไปในบริษัท ค้นคว้าเข้าไปดูทางวิชาการว่าจะออกประเพณีปฏิบัติอย่างไร จะทำอย่างไร จะทำนาอย่างไร จะหาข้าวออกมาอย่างไร เพื่อให้หัวใจได้คัมภีร์ธรรมะนี้ ค้นคว้ากับเจ้าลัทธิต่างๆ นะ ในที่ไหนมีครูมีอาจารย์จะไปค้นคว้ากับเขาทั้งหมด เห็นไหม หลวงปู่เสาร์ออกประเพณีปฏิบัติ ก่อน แล้วพยายามมาดัดฝึกสอนหลวงปู่มั่น นี่ทำความสงบได้ ทำความสงบของใจเข้ามา แล้วเห็นนิมิต เห็นความเป็นไป

สิ่งที่เห็นเป็นนิมิต สิ่งเป็นนิมิต ว่าสิ่งนั้นเป็นความผิด สิ่งที่เป็นนิมิตนี้ สิ่งนี้เป็นการก้าวเดิน ถ้ามันเป็นนิมิต มันเป็นเรื่องที่ให้เห็นความเป็นไปของจิต จิตนี้เห็นออกไปเป็นสิ่งที่รับรู้ออกไป เป็นเรื่องต่างๆ อันนั้นมันส่งออก ดึงกลับๆ จนถึงที่สุดมันมีความอภัสสรวินัย จนหลวงปู่มั่นถึงกับต้องมาเพราะหลวงปู่มั่นไม่ใช่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่มั่นปรารถนาพุทธภูมิ แต่ถ้าปรารถนาพุทธภูมิ มันจะเข้าวิปัสสนาไม่ได้ มันจะเป็นพุทธภูมิเพราะจะเป็นการสร้างบารมีไปในชีวิตหนึ่ง แล้วสร้างสมไปข้างหน้าใจ แต่ถึงที่สุดแล้วเป็นพระอรหันต์ก็สิ้นกิเลสเหมือนกัน เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สิ้นกิเลสเหมือนกัน ต่างกันด้วยบุญบารมีธรรม ถึงที่สุดแล้วถึงสละใจ สละแล้วย้อนกลับเข้ามาวิปัสสนา

พอวิปัสสนาก็เป็นนิมิตเหมือนกัน นิมิตอันหนึ่ง นิมิตออกไปเห็นสิ่งต่างๆ เห็นความเป็นไปนะ เห็นเป็นนิมิต เห็นความเป็นภาพ เห็นเป็นนรกสวรรค์ต่างๆ แต่พอสละแล้ว มันก็เกิด

เป็นเห็นกาย ถ้าสิ่งที่เห็นกาย วิปัสสนากายเข้าไป นี่การทำงานไง เห็นวิปัสสนาเห็นกาย วิปัสสนากาย ถ้าวิปัสสนากาย ย้อนกลับเข้ามาไง

เหมือนร่างกายของเรา ร่างกายของเรานี้ในกระเพาะอาหารมีอาหารไหม ในกระเพาะปัสสาวะมีปัสสาวะไหม ในร่างกายของเรา เราว่าของเราดี เราเคลื่อนไหว เรานอน เรากิน เราขยับเขยื้อนไปตลอด มันมีปัสสาวะ มีอุจจาระอยู่ในตัวเรานี้ สิ่งที่เป็นอุจจาระ ปัสสาวะในตัวเรา มันน่ารังเกียจ ทำไมมันอยู่ในตัวเราล่ะ แล้วเราไปอยู่ที่ไหน จะกิน จะนอน จะนอนสูงส่งขนาดไหน เราก็มีอุจจาระ ปัสสาวะเป็นตัวเรานี้นอนด้วย

จิตก็เหมือนกัน ในเมื่อวิปัสสนากายไป สิ่งที่ทำนาเป็น ทำนาอย่างไร ถ้าวิปัสสนาไป นาเราต้องทำให้ความสงบของใจเข้ามา ยกให้เห็นกาย ถ้าเห็นกาย เห็นไหม หมั่นคราดหมั่นไถในกายนั้น ถ้าหมั่นคราดเพราะเรื่องของใจ อวิชชาคือขี้ สิ่งที่เป็นขี้ อวิชชาความเป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยากมันอยู่ในใจนั้น อยู่ในใจนั้น การวิเวก การค้นคว้า การทำลายกัน สิ่งนี้มันทำลายได้ไง

หลวงปู่มั่นออกค้นคว้านะ ออกประพฤติปฏิบัติ หลวงปู่มั่นออกทำนาคะ หลวงปู่มั่นทำนาค้นคว้า เพราะหลวงปู่มั่นสร้างสมบุญญานุการมามากหลาย หลวงปู่มั่นถึงวิปัสสนาเข้ามา จนทำลายเอาขี้ออกจากใจได้ ร่างกายมีขี้อยู่ แต่เราต้องอาศัยไป เพราะเราต้องกินอาหาร ร่างกายนี้สืบต่อด้วยอาหาร อาหารพอมันย่อยสลาย มันก็เป็นของเสียอยู่ในร่างกาย ประพฤติปฏิบัติ ถ้าไม่มีหลักเกณฑ์นะ เวลาเราประพฤติปฏิบัติ สิ่งที่วิปัสสนาเห็นกาย แล้วถ้าเราวิปัสสนาแล้วเราไม่เข้าใจตามนั้น กิเลสมันเที่ยวครอบงำนะ

แต่หลวงปู่มั่นท่านมีบุญญานุการ สิ่งใดแม้แต่สิ่งที่ส่งออก ออกไปเห็นสิ่งต่างๆ ท่านก็ดึงกลับมา สิ่งที่เป็นสิ่งที่คิดขวาง นี่อำนาจสมาธิ ความดีใจ ความดีที่สืบต่อไปข้างหน้า เห็นไหม จุฑูปปาตญาณ จิตนี้ต้องเกิดไปข้างหน้า เพราะบุญญานุการนี้พาเกิด

ในเมื่อสร้างสมบุญญานุการมา จุฑูปปาตญาณจะเกิดต่อไปข้างหน้าๆ จนถึงที่สุดถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ใดก็แล้วแต่พยากรณ์แล้วจะไม่เป็นอิสระกับตัวเอง จะกลับอีกไม่ได้

แต่นี้เพราะยังไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ใดพยากรณ์ว่าหลวงปู่มั่นจะต้องเกิดต้องเป็นพระพุทธเจ้า หลวงปู่มั่นถึงย้อนกลับมา สละสิ่งนี้ออกมา แล้วค้นคว้าสิ่งนี้ ค้นคว้าเข้า

มาเพราะบุญญาธิการอย่างนี้มีวิชาการอย่างนี้ นี่ไม่คดไม่โกงพุทธบริษัท ไม่คดไม่โกงบริษัทของพ่อแม่เรา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพ่อใหญ่ เราเป็นลูกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเป็นภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เป็นพุทธบริษัท เป็นโอรส เป็นสากยบุตร เราเป็นสากยบุตร เราจะไม่โกงกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้าเราโกงกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะมีกิเลสตัดหาความทะยานอยาก มันจะทำลาย มันจะเป็นอสังขีทำลายในศาสนา ทำลายศาสนาเพราะมันคั่นคว่าเองก็ไม่ใช่ หากินเองก็ไม่ได้ แล้วก็บิดเบือนธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป

ธรรมและวินัยนี้เป็นเนืองนา เป็นสิ่งที่เปื้อนหัวใจ เป็นหลักเกณฑ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัย หลวงตาบอกว่า “เป็นเนื้อหนังขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า” แล้วมันทำลายพุทธบริษัทของมันเอง แต่หลวงปู่มันท่านไม่ทำ หลวงปู่มันท่านพยายามคั่นคว่าออกมา

เกิดในพุทธบริษัท เพราะบวชในศาสนาพุทธ เป็นพุทธบริษัท เป็นสาวก เป็นบริษัท ๔ แล้วก็พยายามคั่นคว่าออกมา วิปัสสนาเข้ามา ย้อนกลับเข้ามาวิปัสสนาที่กายนี้ ชำระจิตใจจากใจได้ นี่ข้อมูลจากใจ มันเป็นอวิชา ทำลายวิปัสสนากาย จิตสงบเข้ามาแล้วย้อนกลับเข้าไป นี่การทำนาพอทำนา มันก็ได้คั่วกินใจ

เราหิวอาหาร เราหิวมาก แล้วเราหุงข้าวละ ข้าวนี้สุกใหม่ๆ นะ กลิ่นหอมมากแล้วเราได้กินข้าวอาหารนั้น เราจะมีความสุขไหม จิต หัวใจที่มีกิเลสตัดหา มันมีความทุกข์เร่าร้อนในหัวใจมาก ในหัวใจมันจะมีความทุกข์มาก จะมีร่ำรวยแสนสุขขนาดไหน สิ่งนี้มันจะเผาผลาญใจตลอดไป สิ่งนี้คือกิเลสละ

สิ่งที่ร่ำรวยมหาศาลมันไม่ได้เผาหรือ เงินทอง ข้าวของเงินทองมี แล้วแต่อำนาจวาสนาคนเกิดมาวิวาสนาจะมีศรีสุขตามแต่เพราะบุญกุศลสร้างมาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นในจุตูปปาตญาณ

จุตูปปาตญาณคือจิตที่มันสร้างสมบุญญาธิการมา มันเกิดในสถานะของมัน สถานะที่ว่ามีบุญกุศลมันก็สร้างของมันขึ้นมา สิ่งนี้สร้าง แก้วแหวนเงินทองเกิดจากอย่างนี้ เกิดจากอำนาจวาสนา สิ่งนี้มันเกิดโดยธรรมชาติของมัน แต่หัวใจมันเราร้อน หัวใจมันทุกข์ ทุกข์เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้มันช่วยเหลือเราไม่ได้ สิ่งนี้มันทำให้เราไม่แก่ไม่ได้ สิ่งนี้มันทำให้เราไม่เจ็บไม่ได้ สิ่งนี้มันทำให้เราไม่พลัดพรากจากมันไม่ได้ ยิ่งมีมากจะพลัดพรากจากมัน ยิ่งอาลัยอาวรณ์มาก ยิ่งเป็นห่วงมาก ยิ่งเป็นทุกข์มาก จนเกิดเป็นสัตว์มาเผ่ามันนะ จนเกิดเป็นปุโสหมต้องมาเผ่าทรัพย์ของตัวเองนะ สร้างสมไว้ แล้วก็ทำให้จิตนี้เกี่ยวพันกับมัน แล้วก็เกิดมา นี่จุตูปปาตญาณ

สิ่งนี้มันไม่ได้ให้ทุกข์กับเรา สิ่งที่ทำให้ทุกข์กับเราคือเรื่องกิเลสตัณหาความทะยานอยาก สิ่งที่เป็นกิเลสตัณหาความทะยานอยากเกิดที่ไหน? เกิดที่ใจ นี่การทำงานอย่างนี้ไง ถ้าทำอย่างนี้ มันจะได้ข้าวแล้วมันจะได้หุง หุงให้มันสุกนะ ถ้าข้าวนี้สุก กลิ่นของข้าวใหม่ มันจะหอมชวนดมขนาดไหน นี่ผู้ที่ทำนาเป็น ผู้ที่หุงข้าวเป็น ผู้ที่มีความสุขในหัวใจ อย่างนี้ต่างหากมันถึงทำให้พุทธบริษัทนี้เข้มแข็ง พุทธบริษัทเข้มแข็งขึ้นมาจากบริษัท ๔

บริษัท ๔ ไม่มาคมาโกงพุทธบริษัทของเราเอง ถ้าเรามาโกงพุทธบริษัทของเราเอง บริษัทของเราจะต้องเริ่มคลอนแคลน จะต้องชำรุดทรุดโทรมไป เพราะสิ่งที่เราเข้าไปทำลายบริษัทของเราเอง

เราเกิดท่ามกลางพุทธบริษัท เราเกิดท่ามกลางพุทธศาสนา เราเกิดมาเพราะเรามีบุญกุศล เราสร้างบุญกุศลขึ้นมา เกิดมา เห็นไหม การฟังธรรม ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เราจะฟังจากอะไร ถ้าเราเกิดมาพบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราถึงได้ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ไง

เราเกิดท่ามกลางพุทธศาสนา เราเป็นคนที่มีบุญกุศลมาก ถึงถึง...เป็นกาลเป็นเวลา ธรรมเกิดเป็นกาลเป็นเวลานะ แล้วเราเกิดพบพระพุทธศาสนาเป็นกาลเป็นเวลา แล้วเราจะมาคมาโกงศาสนาของเราเองหรือ เราจะมาคมาโกงบริษัทของเราเองหรือ เราจะทำลายบริษัทของเราเองให้ล่มจมไปหรือ หรือเราจะส่งเสริม

นี่ถ้าเรามองทางธรรม เราเป็นลูกศิษย์ของตถาคต เราเป็นลูกศิษย์ของครูบาอาจารย์ ตั้งแต่หลวงปู่เป็นผู้นุกเบิกมา พระจอมเกล้าฯ เป็นผู้ที่ค้นคว้า ผู้ที่วางหลักเกณฑ์ วางหลักเกณฑ์ให้เป็นวิชาการ เป็นอาวุธ สิ่งที่เป็นอาวุธ เป็นคราด เป็นไถ หลวงปู่แบกคราด แบกไถ ออกมา

ไถ ไถหัวใจของตัว จนหัวใจของตัวมันเกิดเป็นข้าว เป็นสิ่งที่เป็นครรรมขึ้นมาในหัวใจ มันหอมหวานอยู่ในใจของหลวงปู่มัน หลวงปู่เสาร์ ของครูบาอาจารย์ของเรา สิ่งนี้เชิดชูศาสนาให้ ความร่มเย็นเป็นสุข ให้ความร่มเย็นเป็นสุขกับบริษัท ๔ เพราะเป็นผู้ค้นคว้านี้ บริษัทพระป่าไถ

พระป่าค้นคว้ามาจากใจของตัว ค้นคว้ามาจากธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในเมื่อถึงพุทธกาล ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีอยู่แล้ว บริษัทมีอยู่แล้ว แต่มันคน มันโกง มันบิด มันเบือน จนบริษัทนี้แทบจะล่มสลายนะ พระจอมเกล้าฯ เป็นผู้ที่มาฟื้นฟูบริษัท ต่างหากละ พระจอมเกล้าฯ เป็นผู้ฟื้นฟูบริษัท ทำกติกาไม่ให้มันเอาข้อมูลภายในออกไปคดไปโกง คนอื่นใจ ข้อมูลภายในคือบาติธรรม ออกไปคดโกง ไปเที่ยวหาเหยื่อ ไปเที่ยวทำประโยชน์ของมัน นะ

แต่ถ้าเป็นพระจอมเกล้าฯ ไม่ต้องการสิ่งนั้น ต้องการความเป็นผุดผ่องของศาสนา ถึงจะ เข้าถึงไม่ถึงก็ต้องการเป็นความผุดผ่องของศาสนา ให้บริษัทมันมั่นคงขึ้นมาด้วยกฎกติกาก่อน แล้วหลวงปู่มันมาค้นคว้าขึ้นมาจนเป็นธรรมขององค์หลวงปู่มัน เป็นธรรมของหลวงปู่เสาร์ เป็น ธรรมของครูบาอาจารย์ของเราแล้ววางรากฐานออกมาขึ้นมา รากฐานคือการประพฤติปฏิบัติ นี่ บริษัทมันต้องมีผู้ที่การกระทำของมันขึ้นมาในการกระทำนั้น

ถ้าในการกระทำนั้น ถึงบอกว่า พระป่าถึงเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ กิจของสงฆ์ งานของ สงฆ์คืองานที่อยู่ป้ชฌาัยให้มาตั้งแต่วันบวชไป เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ สิ่งนี้คือกายของเรา แล้ว มันก็มีปัสสาวะ มีอุจจาระอยู่ในกายของเรา สิ่งนี้มันต้องพาขับเคลื่อนไป สิ่ง ขับเคลื่อนไป เราจะ เอาสิ่งนี้ทั้งหมดมาเป็นเรา

แล้วเราก็รู้ว่าเราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้หมดแล้ว ทุกอย่าง เข้าใจหมด สิ่งนี้เป็นอนัตตา สิ่งนี้ความเป็นไป สิ่งที่เราเป็นไป เราโดนกิเลสมันหลอก สิ่ง ที่โดน กิเลสมันหลอก เราก็เลยตั้งตนขึ้นมา เห็นไหม เราตั้งบริษัทซ้อนขึ้นมาในพุทธบริษัท ว่าสิ่งนี้เป็น ธรรมของเรา มันไม่เป็นธรรมจริงเลย มันไม่เป็นข้าวสุกใหม่ๆ ที่หอมแล้วมีกลิ่นหอม หอมฟุ้ง ออกมาจากธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้าเป็นธรรมอย่างนั้น เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ใครเป็นคนเห็นมัน เกสา โลมา นขา ทัน ตา ตโจเกิดขึ้นมาได้อย่างไร เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ใครก็เห็น ใครก็ท้องได้ เห็นไหม ท้องได้ แบบนกแก้วนกขุนทองแล้วมันก็ไม่เข้าใจ นกแก้วนกขุนทอง สิ่งนี้ธรรมขององค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้า เหมือนพ่อค้าคนกลางที่ไปคดโกงคนอื่น คดโกงบริษัท ๔ คดโกงขึ้นมาเป็นลาก
สักการะ คดโกงตัวเองคือทำลายโอกาสของตัวเอง คดโกงตัวเองคือว่าสิ่งนี้เรารู้ นี่กิเลสมันพารู้
กิเลสว่าสิ่งนี้เรารู้ สิ่งนั้นก็เรารู้ รู้แล้วแก้กิเลสได้ไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องการให้รู้แล้วแก้กิเลส ให้เห็นตามความเป็นจริงเป็น
ปัจจัยตั้ง ให้เห็นตามความเป็นจริงเป็นอสังขยญาณที่มันทำลายกิเลส สิ่งที่ทำลายกิเลสจะหามา
จากไหน

พาลคราดไถที่พระจอมเกล้าพยายามค้นคว้ามาด้วยทฤษฎี ด้วยภาคปริยัติ องค์หลวงปู่มัน
เอาสิ่งนี้มาค้นคว้ากับเรา นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราเป็นชาวพุทธ เราเป็นสากยบุตร เราเป็นสมาชิกใน
พุทธบริษัทองค์หนึ่ง เราต้องค้นคว้ากลับมาที่ใจของเรา ถ้าเราค้นคว้ากลับมาที่ใจของเรา เราจะ
เห็นความเป็นไปของมัน เริ่มตั้งแต่หาคราดหาไถให้ได้ก่อน หาคราดหาไถคือทำความสงบ เห็นจิต
ที่มันส่งออกไป ที่มันไปรับรู้ สิ่งที่ส่งออกไป ถ้ามันซื่อสัตย์ มันมีศีล ถ้ามันเป็นไม่ซื่อสัตย์ มันมีทุจริต
สิ่งที่ทุจริต มันก็สร้างภาพ ทำสงบเสงี่ยม ทำความเจียมตัวว่าสิ่งนี้เป็นธรรม นี่มีความสงบเสงี่ยม

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมีแต่กระชอกโศกฮาก มีแต่ความรุนแรง ความรุนแรงอย่างนั้นมัน
ซื่อสัตย์กับตัวเอง มันซื่อสัตย์กับบุคคล มันซื่อสัตย์กับความเป็นไปของจิต มันซื่อตรงกับตัวเอง
มันไม่ยอมคดโกง ไม่ยอมสงบเสงี่ยมโดยเอากิเลสออกหน้าใจ ถ้ามันสงบเสงี่ยมโดยเอากิเลสออก
หน้า เห็นไหม มันโกงตาชั่ง มันโกงราคาพืชผล มันโกงทุกอย่างของบริษัทของมัน เพราะมัน
ต้องการเอาลาภสักการะเพื่อตัวมัน

ผู้ที่แสดงออกตามความเป็นจริง ตาชั่งเราก็ตรง ราคาพืชผลก็แล้วแต่อริยสัจ ทุกข์ สมุทัย
นิโรธ มรรค สิ่งที่เป็นทุกข์ สิ่งที่เป็นกิเลสต้นหาความทะยานอยาก สิ่งนี้เราพยายามจะพิสูจน์มัน
ถ้านิโรธเกิดจากมรรค ๘ เห็นไหม อริยสัจ ๔ เกิดจากมรรค ๘ ถ้ามรรคมันเกิดขึ้นจากใจของเรา
นี่ถ้าเราไม่คดโกง เราจะมี การตรวจสอบ มีการเทียบเคียงกับธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมา
สัมพุทธเจ้า

เวลาเราเทียบเคียงกับธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทียบเคียงเข้าไปใน
พระไตรปิฎก “มรรค ๔ ผล ๔” ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจะต้องมีหลักเกณฑ์ของใจ จะต้องหมั่นหา
คราดหาไถ ถ้าหาคราดหาไถ นี่สติ สมาธิ ถ้ามีสติควบคุมการประพฤติปฏิบัติเข้ามา นี่ทรมานตน
เราต้องทรมานตนเพราะกิเลสต้นหาความทะยานอยากมันอยากใหญ่ กิเลสต้นหาความทะยาน

อยากมันต้องการสถานะของมัน มันต้องการปกครอง มันต้องการยึดอำนาจ มันต้องการอยู่บนอำนาจสูงสุด นี่มันทำลายตัวมันเอง แล้วมันก็ทำลายพุทธบริษัท มันทำลายบริษัทของมัน มันทำลายเพื่อกิเลสค้นหาความทะยานอยาก นี่มันเป็นความคิดนะ นี่ยังไม่เป็นการกระทำ

ถ้าเป็นการกระทำ สังคมจะเดือดร้อนมาก ถ้ามันยังไม่เป็นการกระทำ เราจะเอาอะไรเข้าไปยับยั้งมัน เราจะต้องเอาสติปัญญาเข้าไปยับยั้งมัน สิ่งที่ยับยั้งมัน เห็นไหม หากเราหาได้ นี่แค่หาคราดหาไถนะ ถ้ามีคราดมีไถแล้วเราไถเข้าไปที่จิตของเรา เราไถเข้าไปที่กิเลสค้นหาความทะยานอยากของเรา เราจะเป็นบริษัทหนึ่งที่เราจะสร้างสมให้พุทธบริษัทนี้เจริญงอกงาม งอกงามขึ้นมาจากการกระทำของเรา เราไถ เราฆ่ากิเลสในหัวใจของเรา เราคราด เราไถ เราวิปัสสนาในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม

ถ้าเราคราดเราไถในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรมของเราขึ้นมา เห็นไหม ชำระสะสางขึ้นมา นี่ชำระสะสางกิเลส ถ้ากิเลสมันตายไป มันยุบยอบไป เราเริ่มมีพื้นที่ทำงาน เราเริ่มมีพื้นที่ทำนา จากป่ารกชัฏ เราพยายามทำลายปรับพื้นที่ เราต้องโค่นสิ่งที่ป็นวัชพืชออก ถ้ามีหญ้าคา เราต้องไถหญ้าคา แล้วเราต้องยกแปลง ยกเป็นแปลง ยกเป็นแปลงขึ้นมามีจะทำนา เรายกขึ้นมาเป็นคันนา ยกขึ้นมาเพื่อจะกักน้ำ ถ้าสิ่งที่เรากักน้ำขึ้นมาได้ สิ่งที่ยกน้ำขึ้นมาได้ นี่ดินเริ่มมีน้ำเข้าไป มันจะอ่อนตัวลง เราจะคราดได้ไถได้

เรามีสติ เรามีปัญญา มีคราดมีไถ แต่เราจะไถลงไปที่ไหน ถ้าเราไถลงที่ไหน จิตมันสงบขึ้นมา มันจะยกขึ้นไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ถ้ามันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม มันวิปัสสนาของมันไป วิปัสสนาไปโดยไม่ให้กิเลสหลอกนะ ถ้าวิปัสสนาไปโดยกิเลสหลอก มันจะสร้างภาพ สิ่งที่เราเห็นนี้มันจะ...

ถ้าคดโกง บริษัท ๔ คดโกงสังคม คดโกงด้วยความเห็นของกิเลสค้นหาความทะยานอยาก อ่างแต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้เสียสละ ให้สละทาน สละเข้ามาในความยึดมั่นถือมั่นของตัว ตัวจะเอาแต่ความเสียสละของเขามาเป็นอำนาจของตัว อำนาจการปกครองเขานั้นคือการคดโกง คดโกงสังคม แต่ถ้าเราคดโกงตัวเอง ถ้าวิปัสสนาไป นี่มันคดโกงตัวเองนะ

กิเลสค้นหาความทะยานอยากน่าขยะแขยง น่าเห็นโทษของมัน ถ้าเราทำงานของเราไม่เป็น เราไม่สามารถจรรโลงบริษัทของเรา แล้วเราจะไปคดโกงคนอื่น แต่ถ้าเราทำงานของเราเป็น เวลาวิปัสสนาไป วิปัสสนาในแง่มุมใด ถ้ามันวิปัสสนาไป มันจะเกิดสมาธิอย่างไร สมาธินี้เป็น

สัมมาสมาธิใหม่ ถ้าไม่เป็นสัมมาสมาธิ เวลามันยกขึ้นวิปัสสนา มันจะไม่มีสติ ถ้ามีสติ มันจะเป็นสัมมาสมาธิ

สิ่งที่ เป็นสติ ถ้าขาดสติ การกระทำนั้นเป็นสักแต่ว่า สิ่งที่สักแต่ว่า มันสักแต่ว่าทำ พอสักแต่ว่า ผลก็เป็นสักแต่ว่า เราทำอะไรโดยที่ไม่หวังผล เราจะไม่ไ้ผล ถ้าเราทำในสิ่งที่หวังผล เขาว่าหวังผลเป็นตัณหา เป็นกิเลส...ไม่ใช่ หวังผล เราหวังไว้แล้วเราวางไว้ แล้วเราสร้างเหตุของเราขึ้นมา สร้างขึ้นมาให้มันเป็นผลขึ้นมา สิ่งที่ยังหวังผล ผลอันนั้นจะเกิดขึ้นมาจากจิตที่มันตั้งมั่น จิตที่เป็นสัมมาสมาธิขึ้นเป็นพื้นฐานมาเรื่อยๆ เราหวังผลสิ่งนี้ ผลสิ่งนี้เราควบคุมผลสิ่งนี้ แล้วเอาผลนี้ออกไปวิปัสสนา วิปัสสนาในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม

สิ่งที่ ในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม ด้วยมรรค ๘ มรรค ๘ นะ งานชอบ เพียรชอบ สติชอบ ความระลึกชอบ สิ่งที่ชอบ ความเพียรชอบอย่างไร ความเพียรชอบมันสมดุลกับจิต กับนิสัยของบริษัท ๔ จิตนิสัยของบริษัท ๔ ความหยาบ ความละเอียดอ่อนของกิเลสตัณหาแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน การวิปัสสนาในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรมก็ไม่เหมือนกัน ไม่มีหลักเกณฑ์ว่าทุกคนต้องพิจารณาทุกทั้งหมัด หรือใครต้องพิจารณาเวทนาทั้งหมด หรือพิจารณาจิตทั้งหมด แล้วแต่โอกาส

แม้แต่ในวิปัสสนาหนเดียว เช่นเรายกแปลงคันนา เวลานาขึ้นมา เราจะไถคราด เราจะไถแปร เราจะไถอย่างไรก่อนก็ได้ เราจะทำนาหว่าน จะทำนาคำ จะทำอะไรก็ได้ แล้วแต่โอกาส ใจ โอกาสที่ว่ามีน้ำมาก น้ำน้อย คราวน้ำมาก สมาธิดี เราก็จิณณาในสมาธิคราวนี้น้ำน้อยสมาธิไม่ค่อยแน่นหนา เราก็จิณณาจิตกับใช้วิปัสสนาใช้ปัญญาไป ในผืนนาที่เราทำได้แล้วแต่ฤดูกาล ในการวิปัสสนานี้ เวลาวิปัสสนาไป จิตมันลงตัวขนาดไหน สิ่งใดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้นในปัจจุบันนั้นนะ เราพิจารณากายก็ได้ พิจารณาความคิดก็ได้ พิจารณาเวทนามก็ได้ เป็นครั้งเป็นคราวที่มันเกิดเฉพาะหน้า ที่มันเกิดเฉพาะหน้าว่าขณะที่จิตมันมีความสงบขนาดไหน มันมีพื้นฐานขนาดไหน เราวิปัสสนาไปอย่างนั้นไป

สิ่งนี้เราทำไป แม้แต่ในโศดาปัตติมรรคนี้ ไม่ต้องขนาดว่ายกขึ้นไปสูงมากนักหรือ ในโศดาปัตติมรรค เราวิปัสสนาไป มันก็วิปัสสนากายก็ได้ เวทนามก็ได้ จิตก็ได้ ธรรมก็ได้ แล้วแต่โอกาสที่มันจะเกิดขึ้น ในครั้งเดียวกันนะ แล้วถ้าเกิดมันเป็นจิริต เป็นนิสัย เป็นความชำนาญของตัว คนวิปัสสนากายมันมีความคล่องตัว เวลาเขาทำจิตสงบเข้ามาเหมือนน้ำมาก พอ น้ำมากขึ้นมา

เราไถของเรา เราคราดของเรา เราปักนาคำ เพราะนาคำมันให้ผล รวงข้าวมันจะใหญ่ มันจะรวงข้าวมาก มันจะให้ผลมาก เราก็ทำนาคำ

ทำนาคำคือจิตมันสงบเข้ามา พอจิตมันสงบเข้ามาขนาดไหน มันมีพื้นฐานขึ้นมา เรายกวิปัสสนากาย เห็นไหม เจโตวิมุตติ เจโตวิมุตติมันมีความสุข เวลามันปล่อย มันจะลึกลับ มันจะมีความสุขมาก มันจะลึกมาก เวลาจิตมันสงบเข้ามา เพราะน้ำมันมาก มีความร่มเย็นมาก เวลาจิตสงบเข้าไปมาก มันจะดูดีมากๆ ถ้าดูดีขนาดไหน เป็นอัปปนาสมาธิ มันลึกลับมันไป มันวิปัสสนาไม่ได้ เหมือนกับว่าน้ำมากเกินไป

เราจะปักต้นกล้า ต้นกล้ามันก็จะลอย เราก็รอจังหวะถอนออกมา จิตมันจะถอนออกมา มันออกมาจากอัปปนาสมาธิ มันก็เป็นอุปปจารสมาธิ น้ำพอสมควร น้ำสมควร เราก็ปัก เราก็ดำนา พอดำนาขึ้นไป พอออกมาอุปปจารสมาธิ เราก็ยกไปที่กาย วิปัสสนากายไป วิปัสสนากายไปให้สมดุลของมัน นี่ความเพียรชอบใจ ถ้าความเพียรไม่ชอบ คาด หมาย อยากให้เป็น อยากให้ความสงบของใจของตัว อยากให้เป็นไป นี่กิเลสมันเข้ามาแทรก

ถ้ากิเลสเข้ามาแทรก เรามีความผิดพลาด ความผิดพลาดนี้มันจะเป็นครู เป็นครูหมายถึงว่าเราทำแล้วมันจะไม่สมประโยชน์ของเรา ทำแล้วมันไม่ปล่อยวาง มันเป็นไปที่ว่าโดยอุปกิเลส มันชักนำให้เป็นสภาวะแบบนั้น เวลาพิจารณาไปมันก็ปล่อยวางแว้งแว้งไปตามอำนาจของกิเลสชักนำไป กิเลสมันพาออก กิเลสมันพาชักนำไป แล้วมันก็ออกไปนอกกลุ่มนอกทาง นี่คดโกงตัวเอง คดโกงตัวเองโดยไม่รู้ตัว โดยกิเลสมันชักนำออกไป

ถ้าสิ่งนี้ เวลาออกไปอย่างนี้ มันไม่เป็นผล เราก็เอาสิ่งความผิดพลาดนี้เป็นครู เราก็ยกกลับขึ้นมาวิปัสสนาใหม่ ยกออกมาทำความสงบใหม่ แล้วเราก็พิจารณาไป ตั้งขึ้นมา พอสมดุลแล้วปักข้าว ดำนา แล้วเราก็ควัชพืช เราก็ทำสิ่งต่างๆ พอเห็นกาย เราก็โน้มไปให้เป็นไตรลักษณ์ ให้เป็นความเน่า ความเหม็น ความพุดองของมัน ให้มันเป็นดิน เป็นน้ำ เป็นลม เป็นไฟโดยสัจจะของมัน นี่เรารักษาวัชพืช เรารักษาสิ่งต่างๆ ให้สิ่งนี้มันแสดงตัวของมัน นี่มันเป็นสมดุลของมันเอง

ต้นกล้ามันจะต้องเจริญงอกงามของมันโดยสิ่งที่น้ำสมดุล มีปุ๋ย มีสิ่งต่างๆ ที่เรารักษามันเห็นไหม วิปัสสนาไป วิปัสสนาคือกายให้มันแปรสภาพไป ให้ตามความเป็นจริงของมัน หน้าที่ของต้นกล้ามันต้องเจริญของมันไปเอง วิปัสสนาของเราให้มันเป็นสัจจะความจริงของมัน ถ้าเป็นสัจจะความจริง นี่ความเพียรชอบ

สิ่งที่เป็นความเพียรชอบงานชอบ วิปัสสนาโดยความเป็นชอบ สิ่งที่เป็นความชอบทั้งหมด สติสมคฺค สมาธิสมคฺค ทุกอย่างสมคฺค สิ่งที่สมคฺคมันจะให้ผลออกมา สิ่งที่ให้ผลออกมา นี่ทำงานอย่างนี้ เราฝึกฝนของเราไป วิปัสสนากาย วิปัสสนาจิต วิปัสสนาเวทนา วิปัสสนาธรรม นี่มันอยู่ที่ความเป็นไปของจิต เจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติสิ่งต่างๆ

บริษัทของหลวงปู่่มันนี้มีศักยภาพมาก บริษัทของหลวงปู่่มัน หลวงปู่่มันเป็นนักวิชาการ เป็นนักค้นคว้า แล้วหาพุทธบริษัท บริษัทของหลวงปู่่มันค้นคว้าออกมา จนออกมาเป็นผู้ที่ทำนาค้นคว้านา จนให้ความร่มเย็นเป็นสุขกับศาสนา จนให้ความร่มเย็นเป็นสุขกับชาติกับศาสนา สิ่งที่ชาติ ศาสนา เพราะความร่มเย็นจากใจดวงนี้ไง มันมีข้าวปลาอาหารมาหล่อเลี้ยงชาติใจ มันมีข้าวปลาอาหารเลี้ยงจากใจดวงนี้

ใจดวงนี้ได้ข้าวออกมา ใจดวงนี้เห็นรวงข้าวเกิดขึ้น ใจดวงนี้ได้เก็บเกี่ยว ได้สี ได้หว่าน ได้หุงข้าว หุงอาหาร กลิ่นมันหอมฉุยเพราะมันเป็นข้าวใหม่ หอมจากใจดวงนี้นั่นละ ความสุขของใจที่ได้วิปัสสนามาจากใจดวงนี้นั่น มันจะมีความสุขของมัน มันชำระกิเลสของมันเป็นสัจจะความจริงของมัน นี่เพราะอะไร เพราะไม่คดโกงตัวเองไง ไม่ให้กิเลสตัดหาความทะยานอยากมันมีอำนาจเหนือใจดวงนี้ ถ้ากิเลสมีอำนาจ มีกิเลสตัดหา มีอำนาจเหนือใจดวงนี้ มันจะคดโกงแม้แต่ตัวเอง ถ้าคดโกงตัวเองก็เท่ากับคดโกงชีวิตเพราะชีวิตนี้เกิดมาแล้วต้องตาย สิ่งที่เกิดขึ้นมาแล้วต้องตาย

เหมือนเจ้าชายสิทธัตถะออกเที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ท่านยังสลดสังเวช ท่านยังพยายามค้นคว้าของท่าน จนชำระการเกิด การแก่ การเจ็บ การตายของเจ้าชายสิทธัตถะ จนตั้งเป็นพุทธบริษัทมา

เราเกิดมาท่ามกลางเป็นชาวพุทธ เราเป็นพุทธบริษัทนับตั้งแต่เปล่งวาจาว่าเป็นพุทธมามกะเป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ แล้วเราได้บวชเป็นพระเป็นเจ้าขึ้นมาเพื่อจะค้นคว้า เพื่อจะพยายามทำงานของเรา แล้วเราได้เกิดมาท่ามกลางได้ร่มธงของครูบาอาจารย์ของเรา

หลวงปู่่มันเป็นผู้ค้นคว้าสิ่งนี้ออกมา หลวงปู่่มันทำนาเป็นนะ หลวงปู่่มัน หลวงปู่เสาร์ ครูบาอาจารย์เราทำนาเป็นนะ ในเมื่อทำนาเป็น นี่ภาคปฏิบัติ พระปฏิบัติคือการออกค้นคว้า เป็นประสบการณ์ตรงของจิต จิตนี้มันต้องค้นคว้า ต้องทำผืนนาของตัวขึ้นมา ต้องทำลายวัชพืช คือการฟุ้งซ่าน การส่งออกของจิต จิตมันส่งออกขนาดไหน ทำลายความฟุ้งซ่านนี้ ปรับพื้นนาให้ได้ แล้วสร้างคันนาขึ้นมาให้ได้ แล้วทำสมาธิขึ้นมาเหมือนเอาชักน้ำเข้านาให้ได้

ถ้าชักน้ำเข้านาให้ได้ หว่านพืชลงไป เมล็ดพันธุ์พืช เมล็ดพันธุ์ข้าวที่เราจะปักจะดำ เห็นไหม กาย เวทนา จิต ธรรม มันเป็นสติปัฏฐาน ๔ เป็นที่เราจะทำงาน ถ้างานของเรา สติปัฏฐาน ๔ อริยสัจ ๔ สติปัฏฐาน ๔ ขึ้นมา ด้วยมรรค ๘ เข้ามา นี่มันจะสมมูลในหัวใจของเรา

ถ้าเราทำของเราขึ้นมาโดยความเป็นสมมูลของเรา เราฝึกฝนใจ เราฝึกฝนจากภาคปริยัติ “เรียนจากจิต” เรียนจากพระไตรปิฎก ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธบริษัทแล้ว ยังไปโกง พุทธบริษัทนั้นเป็นสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเกิดมาในพุทธบริษัท เราเป็น ๑ ในบริษัท ๔ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราต้องเชิดชูธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือธรรมและวินัยนี้เพื่อจะชี้นำเข้ามาที่ใจของเรา

แล้วถ้าเราประพฤติปฏิบัติ เราทำนาได้ เราหาข้าวได้ เรามีอาหาร มีข้าวหุงใหม่ๆ หอมหวาน ในหัวใจ แล้วเราจะไปตื่นเต้นกับอะไร เราเลี้ยงชีวิตเราได้นะ ถ้าเราเลี้ยงชีวิตเราได้นะ บริษัทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เจริญงอกงาม บริษัทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันประกาศตน

ประกาศว่า ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกกับพระอานนท์ เห็นไหม พระอานนท์เป็นพระโสดาบัน แล้วมีความสงสัยว่าเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว พุทธบริษัทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เจ้าของบริษัท ผู้ที่บริหารบริษัทตายไปแล้ว บริษัท ๔ พุทธบริษัทนี้จะมีใครโกงไหม บริษัท ๔ มันจะให้ผลกับผู้ที่เปี่ยมสมาธิใหม่ เป็นผู้ที่เกิดมาเป็นพุทธบริษัทมันจะได้ผลจากบริษัทนี้ไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “อานนท์ ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม โดยไม่คดโกง ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม โลกนี้จะไม่ว่างจากพระอรหันต์เลย” แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ก็ไม่ว่างจากพระอรหันต์ ถ้าผู้ที่ทำจริง ไม่คดโกง บริษัทของตัวเอง ไม่ให้กิเลสหลอกล่อ คดโกงตัวเอง

แม้แต่ถึงพุทธกาลหมดไป ๕,๐๐๐ ปีหมดไป ก็มีพระปัจเจกพุทธเจ้ามาตรัสรู้ ถ้าผู้ที่มีบุญญาธิการตรัสรู้เอง แต่ถ้าไม่มีบุญญาธิการ พระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้ข้างหน้าต่อไป เห็นไหม ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติก็ต้องให้หาครูหาอาจารย์ หาพุทธบริษัท ต้องหาบริษัท ต้องเป็น

สมาชิกบริษัท เพราะถ้าเราไม่เป็นสมาชิกบริษัท เราจะไม่มีโอกาสเลย เว้นไว้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระปัจเจกพุทธเจ้าเท่านั้น

แต่ถ้าเราเป็นสาวก-สาวกะ ไม่มีบริษัท ไม่มีวิชาการ เราจะไปค้นคว้าที่ไหน แม้แต่หลวงปู่มั่นปรารณาเป็นพระโพธิสัตว์เหมือนกัน เป็นพระพุทธเจ้าเหมือนกัน แต่เวลาค้นคว้ามา ขนาดค้นคว้าขนาดไหน

๑. คือว่าการที่ปรารณาพุทธภูมิได้กันไว้

๒. วิชาการอย่างนี้ บริษัทนี้มันคลอนแคลน

แม้แต่พระจอมเกล้าฯ พยายามทำข้อวัตร พยายามทำกฎหมาย ทำกติกาในบริษัทให้เข้มแข็งขึ้นมาแล้วนะ วางไว้ว่ามีคราครมีใด มีต่างๆ ไว้ให้ค้นคว้า เห็นไหม หลวงปู่มั่นยังค้นคว้าด้วยความมุมานะ ด้วยความเป็นไป ด้วยความอดสาหัสของตัวเอง ด้วยความอดสาหัสนะ แล้วเราเกิดมา สิ่งที่ผ่อนให้เราไม่ต้องไปอัตตกลิมถานุโยค ไม่ต้องไปกามสุขัลลิกานุโยค เรามีโอกาสมากเลย

เทวเม ภิกขเว ธรรมจักรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปทดสอบ ทดลองกับเจ้าลัทธิต่างๆ มาทั้งหมด นี่ทางสองส่วนนี้ไม่ควรเสพ เทวเม ภิกขเว ทางสายกลางไม่ควรเสพ ทางสายกลางที่เกิดนี้แสนยาก แล้วหลวงปู่มั่นก็มาค้นคว้านะ ค้นคว้าจนเป็นทางสายกลาง ทางสายกลางในการประพฤติปฏิบัติของใจในภาคปฏิบัติของพระป่า พระปฏิบัตินะ ไม่ใช่ทางสายกลางของผู้ที่คดโกงพุทธบริษัทของตัวเอง

เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถึงวางธุดงค์วัตร ถึงวางพระป่า พระธุดงค์ไว้ไง พระธุดงค์นี้ต้องมีธุดงค์วัตร ๑๓ ธุดงค์วัตร ๑๓ เป็นเครื่องขัดเกลาจิตใจ เห็นไหม ตั้งแต่การอดนอน การผ่อนอาหาร การวิปัสสนา แล้วเขาบอกทำให้ทุกข์ให้ยากทำไม นี่คดโกงบริษัทของตัวเองนะ แล้วก็ยังต่อต้านการประพฤติปฏิบัติที่จะไปทำลายกิเลสของผู้ที่ทํานาใจ

คนทํานาไม่เป็น มันจะเอาแต่การคดโกง นี่คอยแต่จะโกงตาชั่ง โกงราคาพืชผล โกงต่างๆ อย่างที่ในพืชผลที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหาไว้ให้ในพระไตรปิฎก หาไว้ให้พระองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้าแล้วหาไว้ แล้วสร้างเป็นพุทธบริษัทไว้ให้กับมดปลวกมันเข้ามาตอม พวกมดพวกปลวกมันเข้ามาทำลาย แล้วมันก็ยังคดโกง

แต่เวลาหลวงปู่มัน เวลาครูบาอาจารย์ พระจอมเกล้าฯ มา การประพฤติปฏิบัตินี้เข้มแข็งขึ้นมา นี่ทำไมต้องทำให้มันทุกข์ให้มันยาก ทำไมต้องทำให้มันขนาดนั้น สะดวกสบายอย่างนี้มันก็เป็นธรรมอยู่แล้วไง นั่นเป็นธรรมของกิเลส ถ้าเป็นธรรมของธรรมต้องมีปฏิภาณเครื่องดำเนิน ปฏิภาณเครื่องดำเนินนี้ไม่ใช่อัตตกิลมถานุโยค ถ้าเป็นอัตตกิลมถานุโยค องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่วางไว้ในพระไตรปิฎกในธรรมวินัยไง ธุดงค์วัตร ๑๓ อยู่ในพระไตรปิฎก ธุดงค์วัตร ๑๓ เป็นสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้ในพุทธบริษัท

พุทธบริษัทนี้วางไว้แล้วในธรรมวินัยนี้อยู่ในพุทธบริษัท แต่เขาไม่ยอมรับกฎกติกาอย่างนี้ไง เขาพยายามขับไล่ เขาพยายามบิดเบือน บิดเบือนว่าสิ่งที่เป็ธรรมเป็นวินัย สิ่งที่เป็นการขัดเกลากิเลส สิ่งที่เป็นเครื่องมือลงไปทำมาแล้วมันจะได้มา ได้ข้าวมาจรจรโลงชีวิต ถ้าจรจรโลงชีวิตชีวิตนั้นจะมีความสุข ถ้าชีวิตนี้มีมีความสุข แล้วมันจะเอาสิ่งใดมาเป็นผลประโยชน์

จะว่าแก้วแหวนเงินทอง โลกธรรม ๘ สิ่งที่เป็นเครื่องสรรเสริญ สิ่งที่เป็นหัวโชน สิ่งที่เป็นหัวโชนที่มันให้แต่ผล ให้ผลกับคนที่เป็ธรรมว่าเป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ เป็นเครื่องมือการทำงาน แต่มันจะให้ผลกับสิ่งที่เป็พวกทุจริต ให้สิ่งนั้นเป็สิ่งที่เป็ทุกข์ สิ่งทีหาผลประโยชน์นั้นจะทำลายคนอื่นไง สิ่งนี้มันเป็ทุกข์ สิ่งทีมันเป็ให้ค่ากับใจ แต่ถ้ามันเป็คุณประโยชน์กับใจดวงนี้นั้นะ

แล้วถ้าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจนมีข้าวกินเอง มีสิ่งที่หอมหวานในหัวใจ มันจะไปตื่นเต้นกับสิ่งใด แต่การปกป้อง การจรจรโลงพุทธศาสนานี้มันก็เป็นหน้าที่ หน้าที่ของผู้ทีเกิดมาจากพุทธศาสนา เห็นไหม คนเกิดมาจากท้องพ่อท้องแม่ มันจะระลึกถึงคุณของพ่อของแม่ ถ้าระลึกถึงคุณของพ่อของแม่ เห็นไหม พ่อแม่แก่เฒ่าขนาดไหน มันก็เห็นบุญเห็นคุณของพ่อแม่เนะ

นี้ก็เหมือนกัน จิตทีมันเกิดมาจากข้าวหอมกรุ่นๆ นี้ เกิดมาจากพุทธศาสนา เกิดจากพุทธบริษัทนี้ แล้วมันจะต่อต้าน จะบิดเบือนพุทธศาสนา มันจะเป็นไปได้อย่างไรละ สิ่งทีเป็ไปได้ ถึงเป็หน้าที่ไ้ เป็หน้าที่การปกป้อง ถ้ามีอำนาจวาสนา ถ้าไม่มีอำนาจวาสนา มันก็วางใจไว้เป็กลาง สิ่งทีวางใจไว้เป็กลาง

เพราะว่าอำนาจวาสนาของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน อำนาจวาสนานะ ถ้าเรามีอำนาจ มีวาสนา แล้วเราเกิดมาเราพบพระพุทธศาสนา เราจะต้องพยายามสร้างสมบุญญาธิการของเราขึ้นมา

ถ้าเรามีอำนาจวาสนา เราประพฤติปฏิบัติไม่ถึงที่สุด ครูบาอาจารย์เราพาออกปกป้องพุทธบริษัท
“พุทธบริษัท” บริษัทนี้จะคู่บ้านคู่เมือง ถ้าเราช่วยกันปกป้อง เอวัง